

دفتر مجلس انصار اللہ بھارت

Office Of The Majlis Ansarullah Bharat

Mohallah Ahmadiyya Qadian-143516, Distt.Gurdaspur (Punjab) INDIA

Mob:9682536974, E-Mail.: ansarullah@qadian.in

ਮੁਹੱਲਾ ਅਹਮਦੀਆ ਕਾਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ) ਭਾਰਤ

ਜਲਸਾ ਸਲਾਨਾ ਜਰਮਨੀ ਦਾ ਸਫਲ ਆਯੋਜਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਡਿਉਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸੀਹਤਾਂ

ਸੰਖੇਪ ਵਿਵਰਨ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਾ ਹਜ਼ਰਤ ਮਿਰਜ਼ਾ ਮਸਰੂਰ ਅਹਮਦ ਖਲੀਫਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਅਲ-ਖਾਮਿਸ
ਅੱਯਾਦਹੁਲਾ ਤਾਲਾ ਬਿਨਸਰਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼, 08 ਸਤੰਬਰ 2023 ਮਸਜਿਦ ਬੈਅਤਸੁਬੂਹ, ਫਰੈਂਕਫਰਟ, ਜਰਮਨੀ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ إِهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۝ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

ਤਸਹੁਦ, ਤਾਉਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤੁਲ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਿਲਾਵਤ ਮਗਰੋਂ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਰਬ ਦੀ ਅਪਾਰ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਹੈ ਕਿ ਜਮਾਅਤੇ ਅਹਮਦੀਆ ਜਰਮਨੀ ਦਾ ਜਲਸਾ ਸਲਾਨਾ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਇਆ । ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਰਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਬਾਦ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਆਮ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਲਸਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤੇਫੀਕ ਬਖਸ਼ੀ ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਡਿਉਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਬ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੈਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤੇਫੀਕ ਬਖਸ਼ੀ । ਇਸ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ । ਕੁਝ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਕਲੀਫ ਚੁਕੱਈ ਪਈ ਹੋਵੇਗੀ । ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਏ ਸਨ । ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਸ਼ਕਾਯਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ । ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ।

ਡਿਉਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਰਤਵ ਨਿਭਾਏ । ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਪ੍ਰਕਟ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਗ਼ਲਤ ਹਦਾਯਤ ਕਰਕੇ ਹੋਈ । ਜਿੱਥੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਪਹੁੰਚੀ, ਉੱਥੇ ਅਫਸਰ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਸਨ । ਅਸਤਗ਼ਫ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਲਈ ਲਾਲ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਦਰੁਸਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਲਿਫਟ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ । ਇਸ਼ਨਾਨ ਘਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘਾਟ ਸੀ । ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਸਿਕਯੋਰਟੀ ਵਾਲੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਅੜਚਣਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ । ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਹੋਇਆ । ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਮਸਲਾ ਵੀ ਰਿਹਾ । ਕੁਝ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਕਾਯਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਤਬਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕੇ ਜਲਸੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਦਸਦਾ ਰਿਹਾ । ਅਫਸਰ ਜਲਸਾ ਸਲਾਨਾ, ਅਫਸਰ ਪੰਡਾਲ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਹਨ । ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਜਲਸਾ ਸੁਣਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ । ਜੇਕਰ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਲਸੇ ਦਾ ਲਾਭ ਕੀ ਹੈ । ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਲਸਾ ਸੁਣਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਮੈਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਜਮ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਣ । ਆਵਾਜ਼ ਨ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਪਿੱਛੇ ਮੈਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਮੇਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣਗੇ । ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਲਸਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ । ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਤਰਬੀਅਤ (ਸਿਖੱਲਾਈ) ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਮੁਰੱਬੀਯਾਨ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਤਰਬੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ । ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨ ਦਿਓ । ਅਹਮਦੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਚੰਗਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਰ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਕੰਟਰੋਲ ਸੀ । ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਤਰਬੀਅਤ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਮਾਂ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰਖਣ ਤਾਂ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ ਕਹਿ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਰਾਹ ਬੰਦ ਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗਲ੍ਹ ਹੈ । ਰਬੱ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਚੇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤੌਫ਼ੀਕ ਬਖ਼ਸ਼ੋ । ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਦ ਵੀ ਰਬੱ ਦੀ ਸਾਡੀ ਉੱਤੇ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਪਰਦਾ ਰਖਿਆ ਅਤੇ ਜਲਸੇ ਉੱਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਚੰਗਾ ਅਸਰ ਲਿਆ ਹੈ । ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਗ਼ੈਰ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਕਰ ਕੀਤੇ । ਜਮਾਅਤ ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਰਬੱ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਜਲਸੇ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਹਕੀਕੀ ਸਿਖਿਆ ਪੈਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤੌਫ਼ੀਕ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ।

ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਕਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਬਲਗ਼ਾਰੀਆ ਦੀ ਇਕੱ ਈਸਾਈ ਔਰਤ ਵੈਰੋਨੀਕਾ ਸਾਹਿਬਾ, ਜੋ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਪੀ ਐਚ ਡੀ ਡਾਕਟਰ ਹਨ, ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਲਸਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੁਖ ਉੱਤੇ ਘਬਰਾਹਟ ਅਤੇ ਪਰੈਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ । ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਆਯੋਜਨ ਨੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ । ਬਲਗ਼ਾਰੀਆ ਦੀ ਇਕੱ ਹੋਰ ਈਸਾਈ ਔਰਤ ਨਤਾਲੀਆ ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਜਲਸਾ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਨਕਸ਼ ਰਹੇਗਾ । ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਇਬਾਦਤ ਕਰਦੇ ਵੇਖਿਆ । ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਪੈਸ਼ ਆਏ । ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਅਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ।

ਮਕਦੋਨੀਆ ਦੀ ਇਕੱ ਈਸਾਈ ਪਤੱਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਜਲਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਉਚੱਤਮ ਪਧੱਰ ਉੱਤੇ ਸੀ । ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕੱ ਅਜਿਹੇ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਈ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖੇ ਵੱਖੇ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ । ਮਕਦੋਨੀਆ ਹੀ ਦੇ ਇਕੱ ਹੋਰ ਪਤੱਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਦੇ ਵੱਖੇ ਵੱਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਖ਼ਿਤਾਬਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ । ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਹਮਦੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗਲ੍ਹ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ । ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਨਾਲ ਗਲ੍ਹ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਮੁਹਬੱਤ ਸਭ ਲਈ ਨਫ਼ਰਤ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਦਾ ਅਮਲੀ ਨਮੂਨਾ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸੇ ਮੋਟੇ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਸਲਵਾਕਿਆ ਦੀ ਇਕੱ ਔਰਤ ਟੀਚਰ ਮਾਰਟੀਨਾ ਸਾਹਿਬਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਮੂਨਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ । ਬੈਅਤ ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕੀ । ਸਲਵਾਕਿਆ ਦੇ ਇਕੱ ਹੋਰ ਮਹਿਮਾਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲਸੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਲਾਮ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ।

ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਰਬੱ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ । ਡਿਉਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਜੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ । ਸਲਵਾਕਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹਿਮਾਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਹਮਦੀਆਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਕੀਤਾ । ਅਹਮਦੀ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਅਲਬਾਨੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹਿਮਾਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲਸਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੀ । ਇਸ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਹੀ ਆਪ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ।

ਬੋਸਨੀਆ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਾਰਸ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਪਲੈਨਿੰਗ ਨਾਲ ਸੀ । ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ । ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਕਰੀਰ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਦਿਮਾਗ਼ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ । ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਥਾਹ ਸਕੂਨ ਮਿਲਿਆ । ਬੋਸਨੀਆ ਤੋਂ ਰੈਡ ਕਰੋਸ ਦੀ ਸੈਕਟਰੀ ਇੰਦਰਾ ਹੈਦਰ ਸਾਹਿਬਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਹੀ । ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਅਹਮਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਮੈਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ।

ਜਾਰਜੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਐਰਤ ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਲਸਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ । ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਸਾਰ ਹੀ ਬਹੁਤ ਆਸਥਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ । ਆਲਮੀ ਬੈਅਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਉੱਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਐਖਾ ਹੋ ਗਿਆ । ਜਮਾਅਤ ਦੇ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਨੇ ਕਲਮੀ ਜਿਹਾਦ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਾਡੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਰੱਖਿਆ । ਜਿਸ ਦੀ ਮੈਂ ਸੈਂ ਫੀ ਸਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੀ ਹਾਂ । ਮੇਰਾ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਬਾਰੇ ਸੋਚੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਰਬੱ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਵਾਲੇ ਬਣੇਗਾ ।

ਜਾਰਜੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਸੁੰਨੀ ਸਕਾਲਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਈਸਾਈਅਤ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ । ਮਦੀਨਾ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ । ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਹਮਦੀ ਸਾਨੂੰ ਕਾਫ਼ਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਕੀਦਾ ਹੋਰ ਹੈ । ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਜਮਾਅਤ ਨੂੰ ਕਰੀਬ ਤੋਂ ਵੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ । ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਦੇ ਖ਼ਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਆਪ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ਰ ਕਹਿਣਾ ਗ਼ਲਤ ਹੈ । ਜਲਸੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਮਿਲ ਗਏ ।

ਕੋਸੋਵਾਹ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਐਜ਼ਕੇਸ਼ਨ ਡਰੈਕਟਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲਸੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ਿਤਾਬ ਸੁਣੇ, ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹਿਣਗੇ । ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਰਹੇਗਾ । ਕੋਸੋਵਾਹ ਦੇ ਮੈਅਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਗ਼ੈਰ ਮਾਮੂਲੀ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੱਠ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਉੱਤੇ ਢੁੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ । ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਅਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ । ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ ਕੈਮਰੂਨ ਦੇ ਇੱਕ ਚੀਫ਼ ਈਮਾਮ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਇਆ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗ਼ਲੱ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖੇ ਵੱਖੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਂਗ ਮਿਲੇ । ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਦੇ ਖ਼ਿਤਾਬ ਹਿਕਮਤ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਸਿਖਿੱਆਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੇਹ ਸਨ । ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਸਵਰਗ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਲਿਥਵਾਨੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਐਰਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਨਾਲ ਇਸਲਾਮੀ ਅਸੂਲ ਦੀ ਫ਼ਲਾਸਫ਼ੀ ਦਾ ਲਿਥਵਾਨੀਅਨ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਜਲਸਾ ਸਲਾਨਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੌਕਾ

ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਮਾਅਤ ਨੂੰ ਪਰਖ ਸਕਾਂ। ਜਮਾਅਤ ਅਹਮਦੀਆ ਆਪਣੇ ਮੋਟੇ ਉੱਤੇ ਹਕੀਕੀ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਅਮਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤੁਰਕ ਔਰਤ ਟੀਚਰ ਯਾਸਮੀਨ ਸਾਹਿਬਾ, ਜੋ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹਨ, ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਖਲੀਫਾ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੀ। ਜਲਸੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਆਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰੇਏ ਹੋਣਾ, ਇਕੱ ਗ਼ੈਰ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਸਰਬੀਆ ਦੇ ਇਕੱ ਪਤੱਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪ ਦੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਨਜ਼ਰ ਆਈ। ਸਰਬੀਆ ਦੀ ਇਕੱ ਹੋਰ ਪਤੱਰਕਾਰ ਔਰਤ ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਹਨ। ਖਲੀਫਾ ਦੇ ਔਰਤਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਖਿਤਾਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਕੱ ਜਰਮਨ ਈਸਾਈ ਕੈਥੋਲਿਕ ਟੀ.ਵੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਲੀਫਾ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਅਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਖਿਤਾਬ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਸੁਣ ਲੈਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕੱ ਜਰਮਨ ਔਰਤ ਜੋ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰ ਵੱਜੋਂ ਦੁਪੱਟਾ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿਠੀ ਰਹੀ, ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਖਿਤਾਬ ਦਾ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੇਰੀ ਅੱਖਾਂ ਗਿੱਲਿਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਖਲੀਫਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੂ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸਨ। ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਜਲਸੇ ਦੀ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਕਵਰੇਜ ਵੀ ਚੰਗੀ ਹੋਈ। 04 ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ 41 ਮਿਲਿਅਨ, 11 ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ 50 ਮਿਲਿਅਨ, 05 ਰੇਡੀਓ ਸਟੈਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ 14 ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਐਨ ਲਾਇਨ ਰਾਹੀਂ 02 ਮਿਲਿਅਨ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਖ਼ਬਰ ਪਹੁੰਚੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇੰਝ 108 ਮਿਲਿਅਨ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਜਲਸੇ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਪਹੁੰਚੀ। ਰਬੱ ਹਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਪੈਦਾ ਕਰੇ। ਆਮੀਨ

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਪੈਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਰਬੱ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡਾ ਪਰਦਾ ਰਖੱਦਾ ਹੈ। ਵੱਖੇ ਵੱਖ ਮਸਜਿਦਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਕਟ ਕੀਤੇ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਬਦਲ ਗਈ। ਸ਼ਕਾਯਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਅਹਮਦੀਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਇਸ ਸੋਹਣੀ ਸਿਖਿਆ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਦਸਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸੇ, ਹਰ ਅਹਮਦੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਡਰੇ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਲਿਫ਼ਲੈਟਸ ਵੰਡ ਦੇਣਾ ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦੀ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਚੇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਥਾਂ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੁਆ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਰਬੱ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਜਲਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਬੱ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਜਲਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤੈਫ਼ੀਕ ਬਖਸ਼ੇ। ਆਮੀਨ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ مُحَمَّدٌ وَنَسْتَعِيْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُوْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَیْكَ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا
مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُّضِلِّ اللّٰهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدًا وَرَسُوْلُهُ عِبَادَ اللّٰهِ رَحِمَكُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ
يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِتَّآءِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ اذْكُرُوْا اللّٰهَ يَذْكُرْكُمْ وَاذْعُوْهُ
يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ۔